



SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

HÄSTHÅLLNING MED KVALITET

Checklista för egentillsyn för ridskolor

Innehållsförteckning

Hästhållning med kvalitet	4
Skapa mervärde för medlemmen	4
Organisationer som kan vara till stöd i din verksamhet	4
Myndighetskrav, ansvarsfrågor och försäkringar	5
Djurskydd	5
Registrering av foderföretagare	7
Hästpass	7
Ansvarsfrågor	8
Försäkringar	9
Så här använder du guiden	9
1 Anläggning och anläggningsskötsel	10
Stallet	10
Brandskydd	13
Gödselhantering	15
Ridhus, utomhusbanor och ridvägar	16
2 Hästhållning	18
Stallrutiner och hästhantering	18
Foder och utfodringsrutiner	21
Daglig utevistelse	24
Förebyggande hälsovård och sjukvård	26
Betesgång	29
3 Olyckor och tillbud	31
Hästrelaterade personskador	31

Skapa mervärde för medlemmen

Vill ni erbjuda medlemmen en hästhållning med kvalitet och säkerhet? Ha hästar i stallet som mår bra. Hjälpa till att föra vidare kunskap i hästhållning?

Genom att använda checklistorna kan ni själva arbeta med kvalitetsutveckling:

- Anläggning och anläggningsskötsel
- Hästhållning
- Hästägarkommunikation
- Olyckor och tillbud

Vad fungerar bra? Vad kan göras bättre? Frågorna ska vara en hjälp att "tänka till" och att upptäcka behov av förändringar. Målet är att du ska erbjuda en hästhållning, där hästens välbefinnande samt säkerheten för människa och häst sätts i centrum. Där omsorgen om hästen grundas på både kunskap och beprövad praktisk erfarenhet.

Var med och bygg framtidens ridskola!

Organisationer som kan vara till stöd i din verksamhet

Svenska Ridsportförbundet – har ansvar att säkerställa och utveckla säkerhets- och djurskyddsarbetet inom svensk ridsport. Arbetet sker i första hand genom besök, rådgivning, utbildning och opinionsbildning. Svenska Ridsportförbundet är organiserat i centralförbund, distrikt och klubbar. Distriktens besöksgrupper bedriver egen tillsyn av framförallt klubbar med ridskoleverksamhet.

LÄS MER

Svenska Ridsportförbundet: www.ridsport.se

På Hästkunskapssajten www.ridsport.se finns många bra artiklar – läs mer!

TÄNK PÅ ATT

Det mesta och bästa lärandet sker alltid i den miljö där kunskaperna används.

Acceptans kräver att man lever som man lär och att man kan förklara varför.

Säker hästhantering går ut på att kunna hantera hästen när något oförutsett inträffar.

Säkerhet är en fråga om kunskap i kombination med självdisciplin vad gäller förhållnings- och arbetssätt.

Djurskydd

Det krävs tillstånd för att yrkesmässigt, eller i större omfattning hålla, föda upp, upplåta eller sälja hästar, eller ta emot hästar för förvaring eller utfodring, eller använda hästar i ridskoleverksamhet. Tillståndet söks hos Länsstyrelsen som ansvarar för den direkta kontrollen. Kontrollanten är vanligen en djurskyddsinspektör.

Föreskrifter angående minimikrav på utrymmen

Boxar och spiltor måste hålla vissa minimimått. Måtten nedan är minsta mått för normal inredning. För boxar är det ofta bättre att ha större mått. Observera att det inte längre är tillåtet att bygga spiltor som ska användas till dygnsvila. Stallet ska också vara utformat så att hästens sociala behov tillgodoses.

BOXAR OCH SPILTOR FÖR INDIVIDUELL UPPSTALLNING

HÄSTENS MANKHÖJD	ENHÄSTBOX AREA	KORTASTE BOXSIDA	SPILTANS LÅNGD	SPILTANS BREDD	SKILJEVÄGGENS HÖJD EXKL. GALLER
< 85 cm	3,00 m ²	1,50 m	1,50 m	1,00 m	0,80 m
< 107 cm	4,00 m ²	1,60 m	1,80 m	1,15 m	0,95 m
< 130 cm	5,00 m ²	1,90 m	2,15 m	1,40 m	1,15 m
< 140 cm	6,00 m ²	2,10 m	2,35 m	1,50 m	1,25 m
< 150 cm	7,00 m ²	2,20 m	2,45 m	1,60 m	1,30 m
< 160 cm	8,00 m ²	2,35 m	2,65 m	1,75 m	1,40 m
< 170 cm	9,00 m ²	2,50 m	2,85 m	1,85 m	1,50 m
> 171 cm	10,00 m ²	2,70 m	3,00 m	2,00 m	1,60 m

Spiltans längd bör vara ytterligare 30 cm samt försedd med en regel i bakkant som gör att ströbädden har ett tillfredställande djup även längst bak. Detta dels för att hästarna skall kunna röra sig framåt och bakåt utan att behöva stå med bakbenen utanför spiltan och för att strö inte ska sparkas ut på stallgången.

Måtten för skiljeväggens höjd förutsätter att det finns ett spiltgaller ovanför väggen, som hindrar hästarna att komma åt varandra i sidled. Däremot bör spiltans bredd vara obetydligt större, eftersom hästen annars kan stå på tvären eller vända sig och fastna med grimskaftet mellan frambenen.

GRUPPBOXAR

HÅLLNINGSFÖRM	STORLEK
Vuxna hästar	100 % av arean för vuxen häst i enhästbox
Unghästar 12-24 mån	75 % av arean för vuxen häst i enhästbox
Unghästar 5-12 mån	50 % av arean för vuxen häst i enhästbox

ÄTSPILTOR

MANKHÖJD	LÄNGD	BREDD
< 85 cm	1,40 m	0,50 m
< 107 cm	1,75 m	0,50 m
< 130 cm	2,10 m	0,55 m
< 140 cm	2,30 m	0,60 m
< 150 cm	2,40 m	0,65 m
< 160 cm	2,60 m	0,70 m
< 170 cm	2,75 m	0,75 m
> 171 cm	2,90 m	0,80 m

TAKHÖJD. Tillräcklig takhöjd är av betydelse framförallt ur två aspekter. Dels ska hästen kunna stå i normal ställning och inte slå i taket om den reagerar snabbt och kastar upp huvudet, dels är den viktig för att ventilationen ska fungera på ett bra sätt.

BOXVÄGGAR OCH SPILTSKILJEVÄGGAR. Boxväggar, boxdörrar och skiljeväggar mellan spiltor ska vara utformade så att skaderisken minimeras. Hästarna ska inte heller kunna fastna. Boxväggar ska vara stabila och tåla att hästar sparkar, rullar och kliar sig mot dem. Vid stående boxgaller är det viktigt att vid mindre avstånd ta hänsyn till underkårens bredd, hovarnas bredd och vid större avstånd beakta risken för att hästen fastnar med exempelvis huvudet. Vid liggande galler och mindre avstånd utgör hovarnas höjd beräkningsgrund. Vid liggande galler och större avstånd ska framförallt risken för att hästen kan trä in i huvudet och fastna eller bli hängande i en has beaktas. Boxgaller kan med fördel bestå av rutgaller.

STALLGÅNGAR

STALLGÅNGAR	BREDD
Mellan två spiltrader i ridskolestall	3,50 m
Mellan två boxrader eller mellan boxrad och vägg	2,50 m
Mellan två boxrader när anspänning sker i stallgången	3,50 m
Bakom hästar som hålls i spilta	3,00 m

LÄS MER

www.jordbruksverket.se under Djur & Veterinär
www.ridsport.se

Hästhusesyn – finns att hämta hem som PDF på www.lrf.se

TÄNK PÅ ATT

Takhöjden i det utrymme där hästar hålls eller tillfälligt binds ska vara: minst: 1,5 × mankhöjden, dock lägst 2,2 m.

Boxdörr och staldörr bör vara: 1,2 x 2,2 m.

Anmälan av foderanläggningar

Den som producerar eller hanterar foder till livsmedelsproducerande djur (inklusive hästar) är foderföretagare och ska anmäla sin anläggning till Jordbruksverkets foderanläggningsregister. Registret utgör en del i EU:s arbete för att säkra livsmedel från "jord till bord" och ska användas för kontroller av foderhygien samt för att kunna spåra och hindra smittspridning. Anmälan kan göras via Jordbruksverkets e-tjänst eller via blankett.

Om stallet gemensamt köper in minst ett foder, t. ex. grovfoder, till alla hästar ska den som ansvarar för stallet (ägar eller hyr stallet från ägaren) anmäla anläggningen. Alla hyresgäster ansvarar sedan för att reglerna efterlevs. Men om varje hästägare köper allt foder till sin häst separat ska i stället varje enskild hästägare anmäla sig till Jordbruksverket.

Hästpass

Alla hästar i EU ska ha hästpass. Ett hästpass gäller hela hästens liv. Från och med 1 juli 2009 ska också alla hästar som får nytt pass vara märkta med chip eller för travhästar med frysmärkning. Passansökan hanteras av de rasföreningar som är godkända av Jordbruksverket som register- och stamboksförande förening.

Hästpasset i original ska alltid följa hästen. Till exempel vid uppställning, transport, veterinärundersökning, tävling och betäckning. Ett hästpass innehåller bl.a. ägarens namn (dock inte alltid), hästens id-nummer, vaccinationer, samt vissa behandlingar. I passet finns också ett konturdiagram som beskriver hästens färg, tecken, virvlar och andra kännetecken. I de nya passen behöver diagrammet inte vara ifyllt om hästen är chipmärkt. Då anges endast på vilken sida chippet sitter.

LÄS MER

Om foderanläggningar: www.jordbruksverket.se

Om hästpass: www.jordbruksverket.se, www.svehast.se

Ansvarsfrågor

Arbetsmiljölagen och **Arbetsmiljöförordningen** gäller allt arbete som anställda och praktikanter utför för arbetsgivares räkning. Lagen uttrycker att arbetsmiljön ska vara sund och säker. Om det finns risk för ohälsa eller olycksfall ska åtgärder sättas in för att ta bort riskerna. Arbetsgivare och arbetstagare ska samverka. Arbetsgivaren har ansvaret för att arbetsmiljön uppfyller gällande krav och att personalen informeras om eventuella risker. Men den anställde har också skyldighet att följa säkerhetsregler, rapportera brister och föreslå åtgärder.

Det finns ingen lag som direkt reglerar ansvarsfrågor kring hästar. På professionella hästhållare ställs det dock större aktsamhetskrav än på någon som mer tillfälligt tar hand om en häst. Skadeståndslagen stadgar att *"var och en som uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar person- eller sakskada ska ersätta skadan, såvitt inte annat följer av denna lag"*. Om annans mark skadas genom vårdslös ridning eller körning kan skadeståndsansvar bli aktuellt.

Arbetsgivaren är ansvarig (s k principalansvar) om en anställd orsakar skada genom fel- eller försummelse i tjänsten. Det innebär att arbetsgivaren i första hand blir ersättningskyldig. Detta gäller också andra som t e x ungdomar som hjälper till i stallet utan att anställningsförhållande föreligger.

Enligt produktsäkerhetslagen ska tjänster som t e x inackordering av häst vara säkra. Med säker menas att den inte medför någon risk eller bara en liten risk för människors hälsa och säkerhet. För att avgöra om risken med tjänsten ska anses som godtagbar tas hänsyn till:

- Hur tjänsten utförs
- Den säkerhetsinformation som företaget lämnar
- Om särskilda grupper som t e x barn utsätts för risken
- Vad som är god sed i branschen
- Den skydds nivå som konsumenten rimligen kan förvänta sig

Obetald stallhyra kan leda till konflikt mellan stallvärd och hästägare. Retentionsrätt kallas den rättighet stallvärden har att vägra lämna ut en häst så länge ägaren är skyldig stallhyran. Ett villkor är att hästen tagits emot inom ramen för näringsidkares yrkesmässiga verksamhet.

LÄS MER

Hästhusesyn – praktisk guide till lagar och krav: www.nshorse.se

Att arbeta med hästar, arbetsmiljö och planering, Mats Mellberg, 2002, Prevent, Arbetsmiljöbokhandeln: www.prevent.se – webbshop

Produktsäkerhetslagen, Vägledning till säkrare häst- och ridverksamhet, 2006: www.konsumentverket.se

www.lrf.se

Försäkringar

Som inackorderingsföretag bör du ha ett genomtänkt försäkringsskydd. Exempel på försäkringar är:

Egendomsförsäkring – ersätter byggnader, markanläggningar, inventarier, maskiner, produkter, ritningar

Driftsavbrottsförsäkring – ersätter täckningsbidragsförlust som uppkommer genom en egendomsskada

Ansvarsförsäkring – skyddar dig i din verksamhet om du får skadeståndskrav vid person- eller sakskador från utomstående

Rättsskyddsförsäkring – ersätter advokat-, rättegångs- och ombudskostnader vid tviste-, och skattemål med upp till fem basbelopp.

Olycksfallsförsäkring för Medhjälpare – gäller för tillfälligt anlitad arbetskraft, även utländsk, i arbetet och under den tid medhjälparen är anlitad på gården eller i företaget.

Så här använder du guiden

Guiden är i första hand ditt eget hjälpmedel för att se över och identifiera förbättringsbehov. Men den kan också underlätta vid myndighetskontakter. Den bygger på tre checklistor med frågor under huvudrubrikerna: Anläggning och anläggningsskötsel, Hästhållning, Olyckor och tillbud. Frågorna är konstruerade så att ett NEJ betyder att du bör överväga någon form av åtgärd eller förklaring.

Du hittar en ruta för egna anteckningar efter varje frågeavsnitt. Det är bra att vara tydlig med vem som ansvarar för åtgärden, när den ska vara klar samt hur uppföljning ska ske. Kolla att förändringarna får önskad effekt och fungerar i praktiken.

Stallet

Stallet är hästarnas hem och behöver ha en utformning som tillgodoser deras behov och krav. Det ska också fungera bra som arbetsplats för personal i det dagliga arbetet.

CHECKLISTA 1A - STALLET

Kan du besvara följande frågor med JA? JA NEJ

Kan du besvara följande frågor med JA?	JA	NEJ
Uppfyller stallet Djurskyddsförordningens krav på minimimått?		
• Spiltor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
• Boxar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
• Takhöjd	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
• Skiljeväggar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
• Fria öppningar i galler	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
• Dörrar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
• Stallgång	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Om stallet har dispens från förordningens minimikrav på stallens utrymmen, har anpassning skett så att negativa konsekvenser kan undvikas för hästarna?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Råder en allmänt god ordning i stallet så att atmosfären upplevs som harmonisk och trivsamt?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är hästarna placerade så att de trivs med sin granne?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Upplevs luften i stallet som frisk – inklusive boxar och spiltor – vid olika tid på dygnet, olika väderlek och vid samtliga årstider?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är stallet väl upplyst genom dagsljus eller annan belysning?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

fortsättning 1A – Stallet	JA	NEJ
Är ytterdörrar och fönster lätta att öppna och hålla öppna?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns spolspilta/tvättutrymme för häst?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är väggar, tak och fönster inne i stallet normalt torra d v s fria från kondens?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns avlopp i stallet som underlättar dagliga rutiner samt årlig storrengöring?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns en ostörd och väl upplyst skötselplats för skoning, hästsjukvård m m?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Sker foderhanteringen så att damm och buller kan undvikas i stallet?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns tillräckligt stort foderutrymme som medger god ordning samt hygienisk och praktisk hantering av fodret?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns rutiner för städning av foderutrymmen?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är ljudnivån i stallet så att hästarna inte blir störda?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är stallgolvet konstruerat och underhållet så att hästar och människor inte halkar?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns möjlighet att hänga upp munderingar, redskap och skötselutrustning så att stallgången hålls fri?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns uppbindningsanordning i boxarna i mankhöjd?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns galler eller annat skydd för fönster som är åtkomliga för hästar?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är el, lysknappar och vattenrör placerade så att häst inte kommer åt att bita?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är boxdörrarna lätta att öppna och stänga för människor?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är boxdörrarna konstruerade så att hästen inte kan öppna?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är boxar med öppningsbara galler säkra för hästarna?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

TIPS!

Avskild spolspilta är att föredra p g a risk för fukt och kondens, men det är också beroende av användningens omfattning och på ventilationen.

Man kan även arrangera spolplats utomhus eller i annan byggnad. Täckas svettiga eller blöta hästar avger de mindre fukt.

Kontrollera att till- och frånluften är tillräcklig, att boxväggarna inte är för täta, att hästarna sköts om så att de inte avger mycket fukt efter arbete eller utevistelse, samt att rengöringen av bäddarna är bra.

ATT GÖRA:

! informationstavla !

Stallets/gårdens namn:

Vid brand larma 112 brandkåren i:

Närmaste telefon:

Närmaste brandpost:

Plats för handeldsläckare, kniv & yxa:

Antal hästar i stallet:

Antal hingstar & plats:

Hästar är vana att gå ut genom dörr:

Telefon personal:

Elskåps placering:

Evakueringshagar är belägna:

Gödselhantering

All gödselhantering måste ske så att natur och människor inte kommer till skada. Ta kontakt med din kommun (Miljö och Hälsa) om du är osäker på vilka regler som gäller.

LÄS MER

Aktuell lagstiftning, Jordbruksverket: www.sjv.se

Hästgödsel – en naturlig resurs, jordbruksinformation 7-2006

Jordbruksverket: www.sjv.se

Stallgödselportalen: www.greppa.nu under stallgödsel

CHECKLISTA 1C - GÖDSELHANTERING

Kan du besvara följande frågor med JA? JA NEJ

Är gödselhanteringen löst på något av nedanstående godkända sätt? JA NEJ

- Genom en gödsellagringskapacitet på 1,2 m³/häst/månad?
- Genom container?
- På annat godkänt sätt?

Hålls gödselhögen i ett sådant skick att besvärande lukt eller att förekomsten av stora mängder insekter motverkas? JA NEJ

Finns rutiner beträffande omhändertagande av hästgödseln där den sprids på åkermark alternativt omvandlas till jord (kretslopp istället för deponering/förbränning)? JA NEJ

ATT GÖRA:

Stallrutiner och hästhantering

"Även med kända hästar kan man komma i okända situationer".

Hästen är ett vanedjur som trivs bäst av regelbundna dagliga rutiner beträffande utfodring, hagvistelse, arbete och vila. Regelbundna tider, anpassade efter hästens behov ger trygghet och harmoni.

Bra rutiner och system är ofta nyckeln till en väl fungerande verksamhet. Rutiner ökar den personliga färdigheten och utrymmet för fel och miss-tag minskar. Det är först när olika färdigheter "sitter i ryggmärgen" som förmågan att uppmärksamma, förutse och tolka hästens beteende och reaktioner ökar.

Säker hästhantering är mycket en fråga om förhållnings- och arbetsätt. För att få acceptans är det viktigt att kunna förklara varför. Bygg gärna upp ett samarbete i frågor som rör hästhållning och hästhantering med ridlärare och tränare som är verksamma inom anläggningen så att alla följer god sed.

2A - STALLRUTINER OCH HÄSTHANTERING

Kan du besvara följande frågor med JA?	JA	NEJ
Finns och respekteras stallregler och rutiner?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns lämpliga uppbindningsanordningar med avpassad längd för hästskötsel och iordningställande före och efter arbete?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Står hästarna uppbundna vid all hantering och skötsel om de inte hålls av en annan person?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Binda hästarna vid tillfälliga uppbindningar upp i rätt längd och med säkerhetsknut?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Sker skötsel av hästens ben så att skötaren böjer sig eller sitter på huk med uppmärksamhet som möjliggör snabb förflyttning vid behov?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Står skötaren vid skötsel av hästens bakdel på sidan och nära hästen?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



Enligt Svenska Ridsportförbundets utredningar ligger ofta slarv bakom allvarliga olyckor.

Det vill säga när hästkunniga människor, ofta av lättja, vidtar – eller underlåter att vidta – en åtgärd som man vet med sig att man borde, eller inte borde göra.

fortsättning 2A – Stallrutiner och hästhantering	JA	NEJ
Tas täcken av med början bakifrån, med att lossa bensnören om sådana finns, därefter bukjord och sist bogspännet?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Läggs täcken på med början framifrån så att täcket först dras bakåt i rätt läge, därefter fästs bogspännet, bukjordarna och eventuella bensnören?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Släpps hästarna in i boxarna så att föraren för in hela hästen i boxen, vänder den mot boxdörren och släpper den placerad mellan hästen och boxdörren?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Vid klippning av häst - kan elsladden fästas så att den kommer uppifrån och inte ligger på golvet så att hästen riskerar att trampa på sladden?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är bädden så att hästen kan lägga och resa sig utan att halka, samt ligga utan att kroppen kommer i direkt kontakt med golvet?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kan hästen urinera utan att det stänker på benen och så att ströet suger upp urinen?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns regler beträffande katter och hundar i stallet och på anläggningen i övrigt?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns regler beträffande små barn och barnvagnar?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Förs hästarna korrekt d v s under kontroll med föraren vid hästens bog?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Förs häst i gramma alltid med kopplat grimskäft?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Används vid minsta tvekan om kontroll över hästen kedjegrimskäft genom grimman, ledträns eller stigbett?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Förs hästar som leds i grupp efter varandra alltid med säkerhetsavstånd = minst 3 meter?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Om hästar samtidigt förs in i hagen vänds de mot staketet och släpps samtidigt med förarens hand som kontroll över nosryggen?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns rutin vid uteritt så att ensamryttare meddelar vilken väg man tänker ta och beräknad ankomsttid?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Används reflexer och/eller belysning vid ridning eller körning i mörker?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Förebyggande hälsovård och sjukvård

Tänk på att det är en fördel att ha en veterinär med god kunskap om verksamheten och stallens hästar, för förebyggande insatser och akut sjukvård.

Misstänker du allvarlig smittsam sjukdom som kvarka, hästinfluensa eller virusabort, har du skyldighet att omedelbart göra en anmälan till distriktsveterinär eller annan veterinär och att isolera stallet. Rätt skötsel och hästhållningsrutiner, information, god hygien, rengöring och desinfektion kan begränsa smittspridning och bidra till att verksamheten snabbare kommer igång.

LÄS MER

om smittsamma sjukdomar och om hur du kan förebygga och minimera smittspridning:

www.sva.se

<http://hippocampus.slu.se>



2D - FÖREBYGGANDE HÄLSOVÅRD OCH SJUKVÅRD

Kan du besvara följande frågor med JA?	JA	NEJ
Får alla hästar tillräcklig daglig motion?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns tillgång till:		
• Yrkeskompetenta ridlärare/tränare?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
• Yrkeskompetent hovvård?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
• Kunnig konsultation för hästägare i frågor som rör hästkunskap och hästhållning?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
• Veterinärvård inklusive tandvård?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns regler och överenskommelser beträffande vilka externa tränare som får vara verksamma inom anläggningen?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns rutin för information till externa tränare beträffande anläggningens säkerhetsregler?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

TIPS!

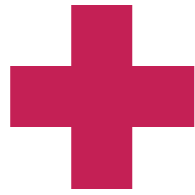
Idag finns tillgång till veterinärer med specialistkompetens i hästens sjukdomar samt de som har fortbildning inom tandvård på häst.

fortsättning 2D – Förebyggande hälsovård och sjukvård	JA	NEJ
Finns rutiner vid misstanke om smittsam sjukdom?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns information tillgänglig om vem som tjänstgör i stallet?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns rutin för att förhindra smittspridning vid ankomst av nya hästar till stallet?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns möjlighet att isolera hästar vid smittsam sjukdom?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns rutin för att förhindra smittspridning när stallens hästar tränar/tävlrar externt?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns rutiner vid akut skada eller sjukdom på häst?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Har hästarna sällan eller aldrig kolik?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Upprättas hästkort eller journaler för alla hästar?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Görs avmaskningsprogram för äldre och yngre hästar i samråd med veterinär?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns stallrutiner för att undvika ofrivillig dopning?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Tas regelbundna träckprov?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

ATT GÖRA:

TIPS!

Om det inte finns möjlighet att ha en särskild medicinbox kan man ha en medicinkruba. Viktigt är då att vara noga med att rengöra och ta bort foderrester som hamnar utanför krubban.



- sax
- brems
- hovkrats
- termometer
- pincett
- tejp
- ögontvättmedel
- alsollösning eller koksaltlösning
- mjukgörande sårsalva
- zinkpasta
- sårspray
- bomull
- fetvadd
- gasbinda
- kompresser
- hästplåster
- vanligt plåster
- handdukar för omslag
- självhäftande lindor
- stallindor
- kylande liniment eller kylkuddar (engångs)
- värmande liniment

Betesgång

Att beta är hästens naturliga sätt att söka sin föda. Så länge hästen håller sitt hull räcker betet. I början av betessäsongen när vallen ger högre avkastning kan man ha fler hästar per hektar än senare. Antalet hästar på betet har också betydelse för parasittrycket.

Genom att dela av en stor hage i mindre bitar kan hästarna växelbeta och vallens uthållighet ökas.

LÄS MER

Mer information om betesvård, parasitbekämpning och val av avmaskningsmedel hittar du på: www.sva.se

TIPS!

Åtgärder för ett bra bete:

Upprätta en betesplan så att betet räcker länge och hålls så parasitfritt som möjligt.

Bjud föl och unga hästar det näringsrikaste betet.

Skilj på sommar- och vinterhagar.

Avmaska senast tre dagar innan betesutsläpp.

CHECKLISTA 2E - BETESGÅNG

Kan du besvara följande frågor med JA? JA NEJ

Är hästarna förberedda för betesgång (hovvård - avskoning, avmaskning, övergång från hö till gräs)?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Har hästar som går på bete tillgång till tillräckligt med bete?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är betet anpassat med hänsyn till hästarnas ras och ålder?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Har hästarna fri tillgång till rent vatten och saltsten?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är staketen bra ur hästhållnings- och säkerhetssynpunkt?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Är hagarna utformade så att hästarna inte skadar vuxna träd och rotsystem?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Står hästarna under daglig tillsyn?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Finns naturligt eller annat skydd för hästarna som t.ex. vindskydd, vid extrema väderförhållanden?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Vidtas särskilda åtgärder vid insektangrepp eller extrema väderförhållanden?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



Hastiga växlingar mellan uppställning och bete innebär risker som fång, hovtillväxt, mag- och tarmstörningar.

Checklistan för egentillsyn vid ridskolor är ett hjälpmedel för att se över och identifiera förbättringsbehov, men den kan också underlätta vid myndighetskontakter. Utgångspunkten i materialet är hästens välbefinnande och en säker anläggning. Checklistan är framtagen av Svenska Ridsportförbundet i samarbete med Hästnäringens Nationella Stiftelse.